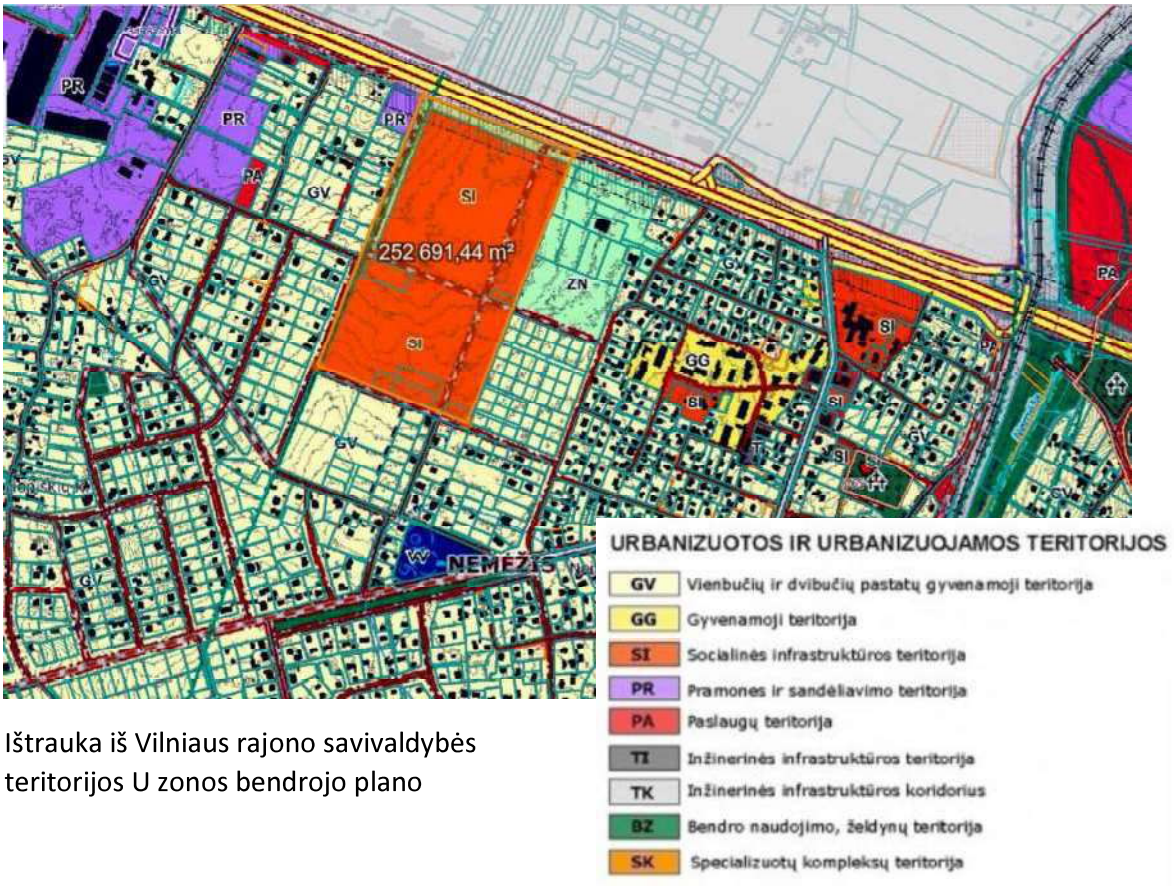
NEMĖŽIO BENDRUOMENĖS PARKAS (SAPNŲ PARKAS)

Duoklė filomatams, totoriams ir medžiams

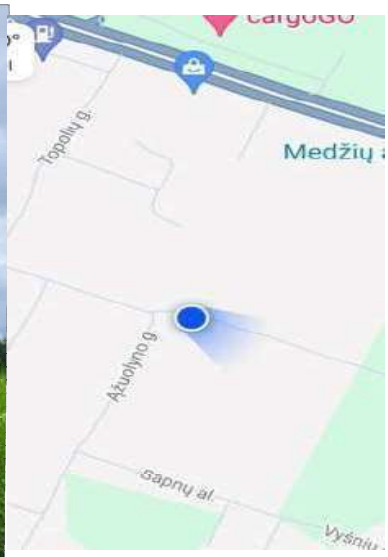

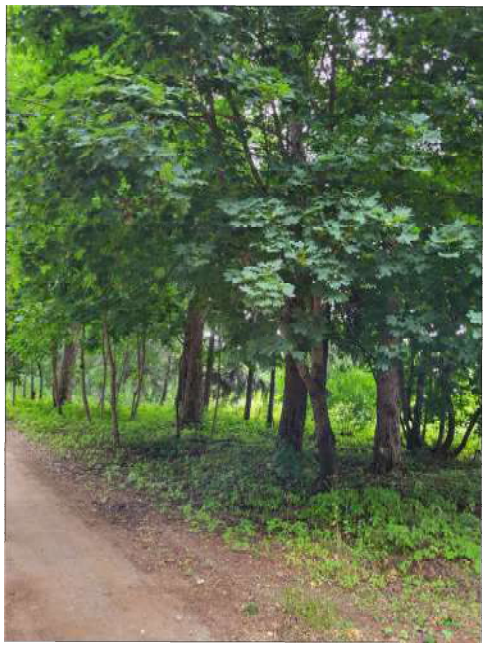
Ištrauka www.regia.lt

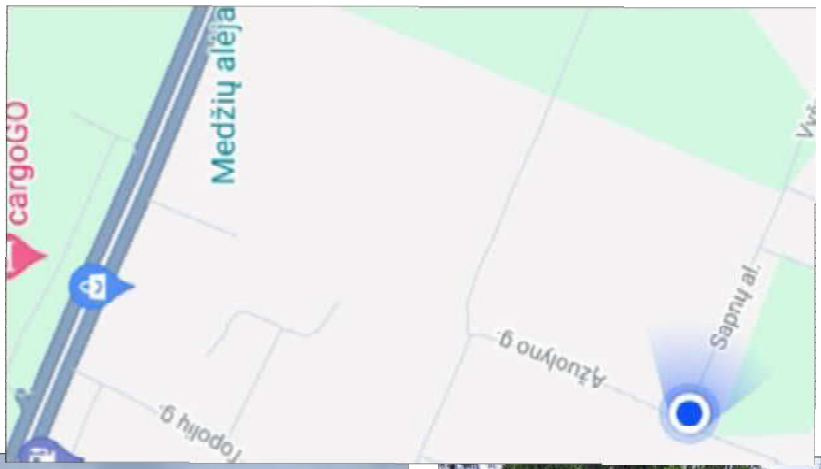

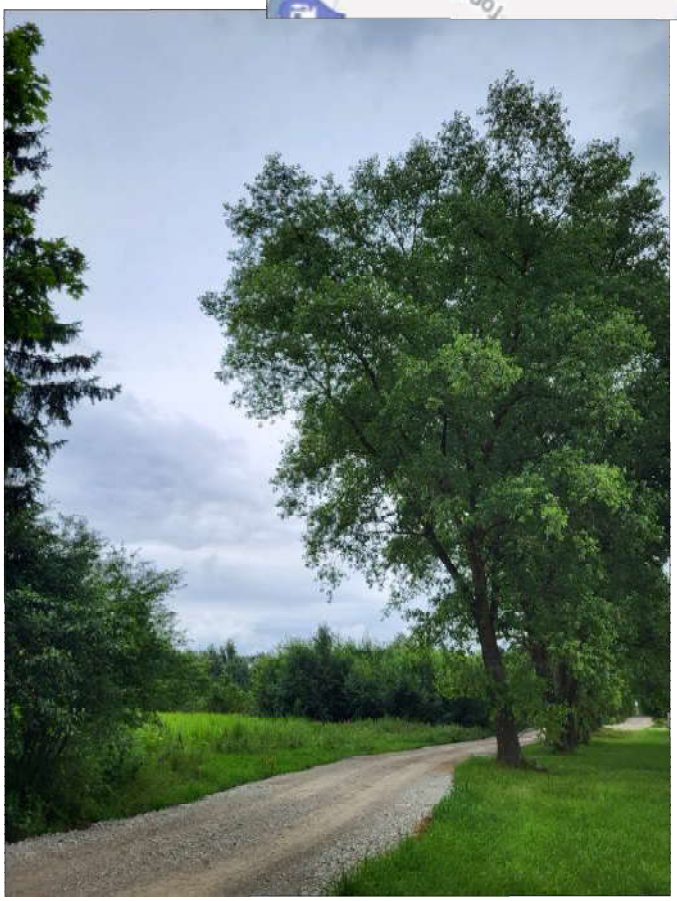
Ištrauka iš Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos U zonos bendrojo plano

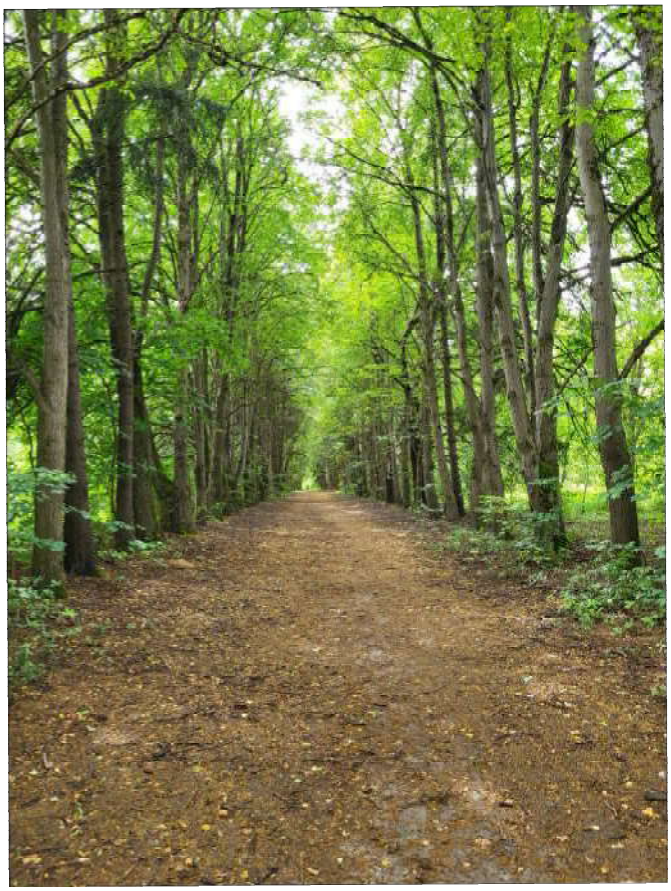

cargoGO
Topolių g.
Medžių
Ąžuolyno g.
Saprų al.

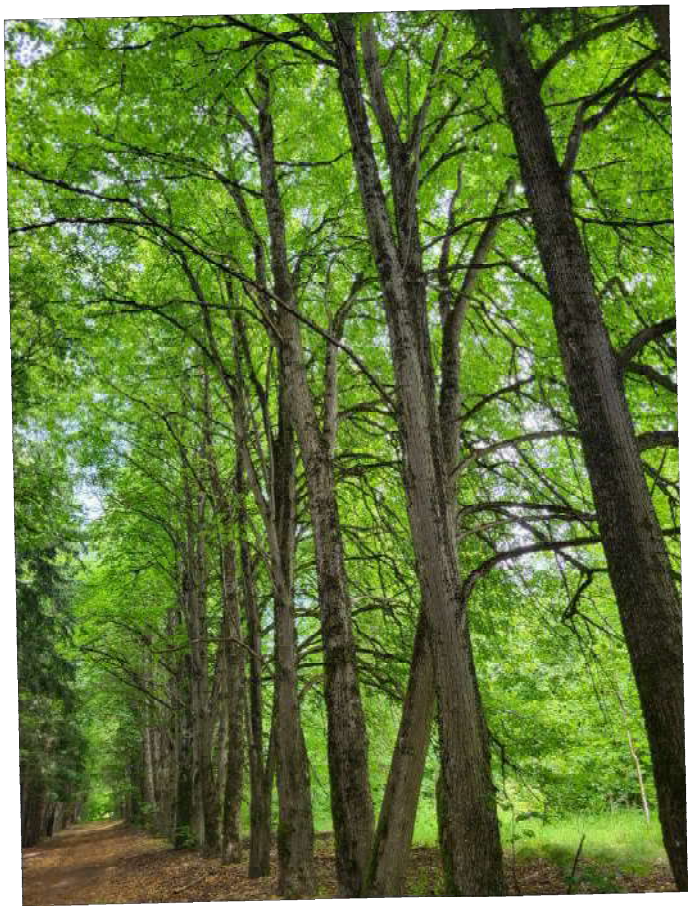

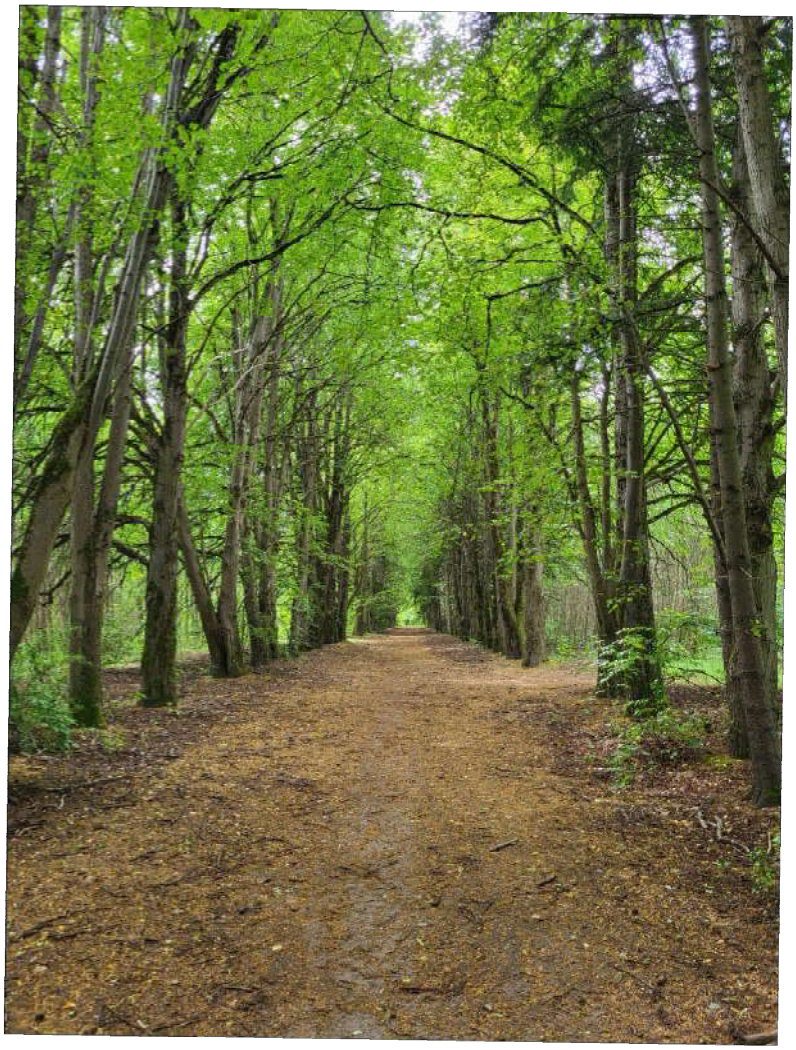

cargoGO
Medžių alėja
Ąžuolyno g.
Saprų al.
Topolių g.

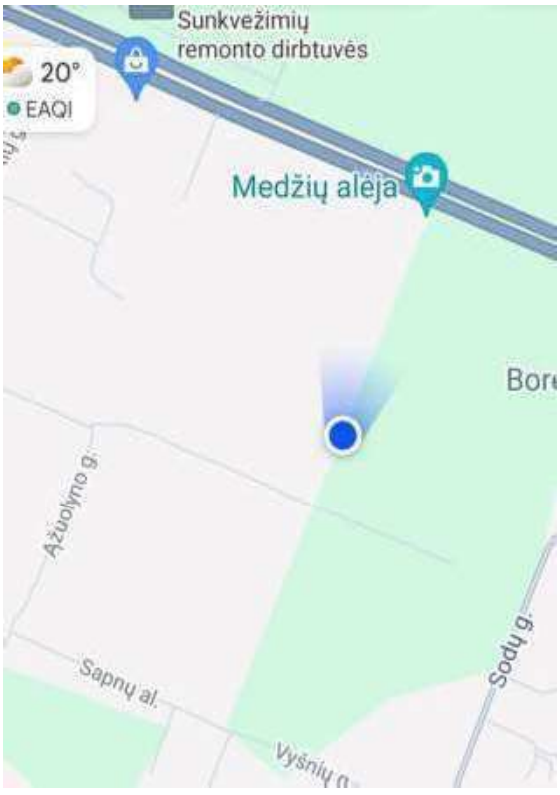

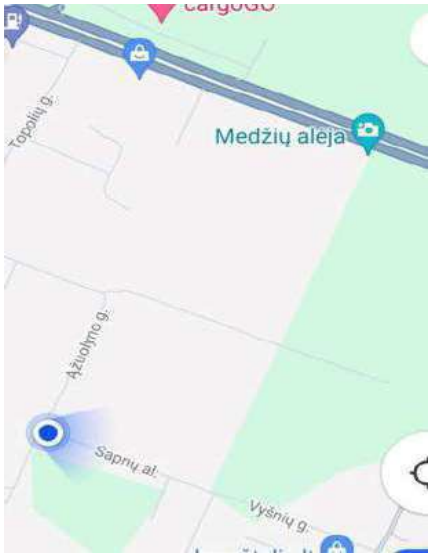

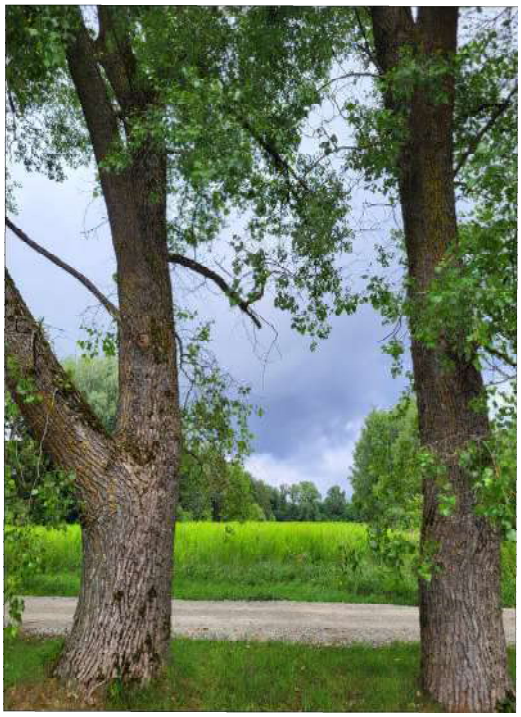

Sunkvežimių
remonto dirbtuvės
20°
EAQI
Medžių alėja
Ąžuolyno g.
Sapnų al.
Sodų g.

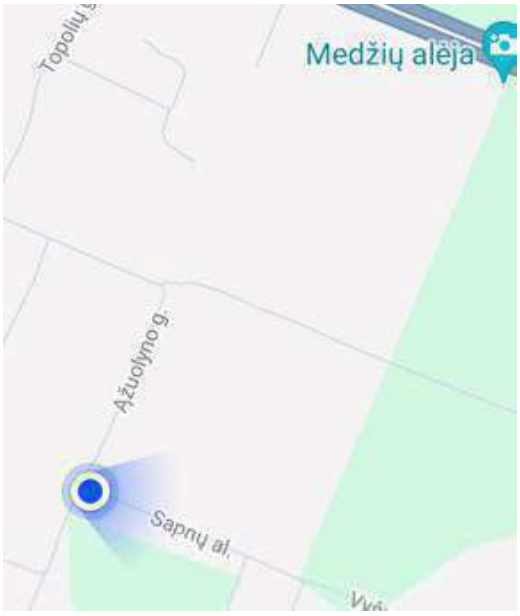

Medžių aleja
Topolių g.
Ąžuolyno g.
Sapnų at.
Vyšnių g.

Medžių alėja
Ąžuolyno g.
Sapnų al.

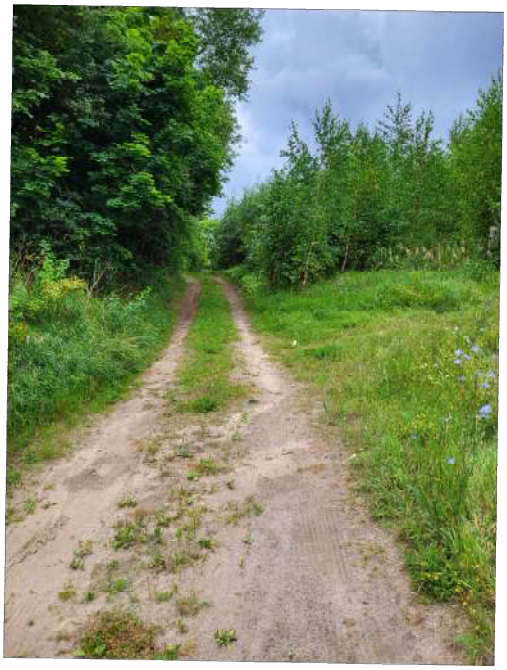

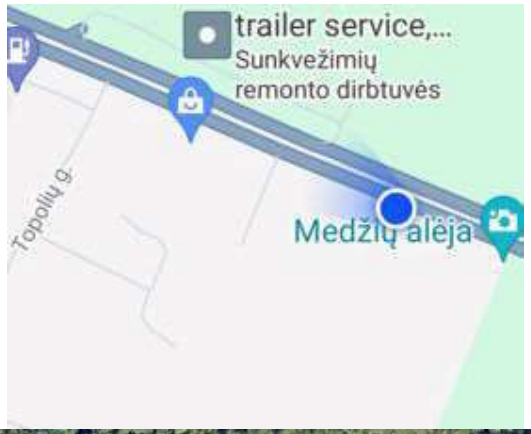

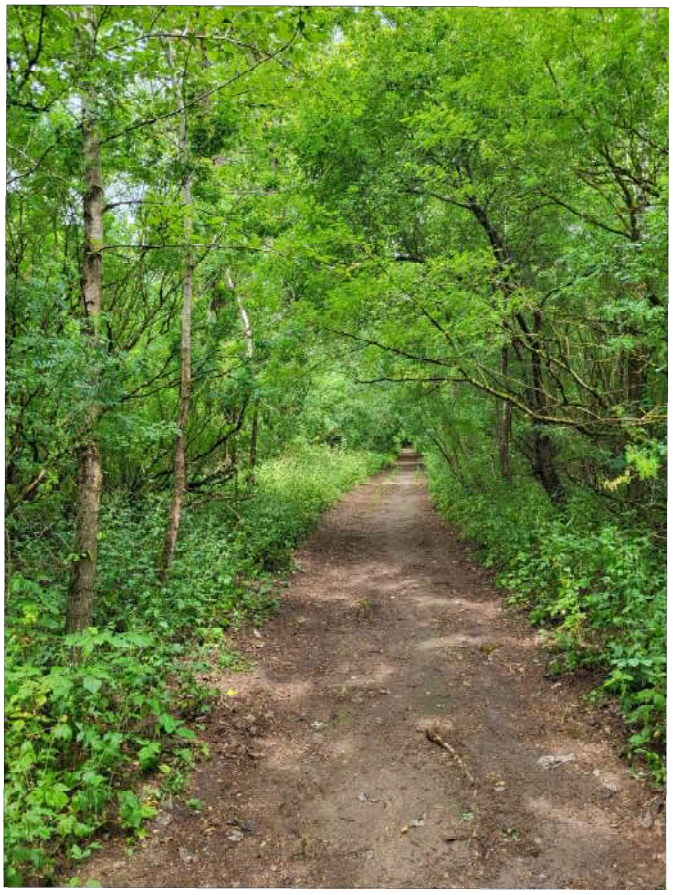

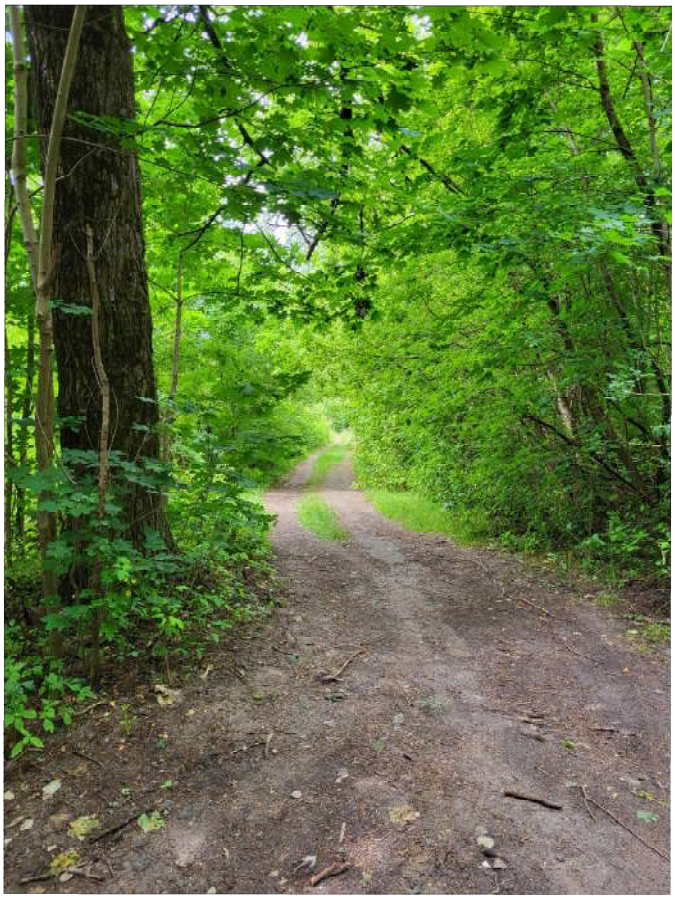

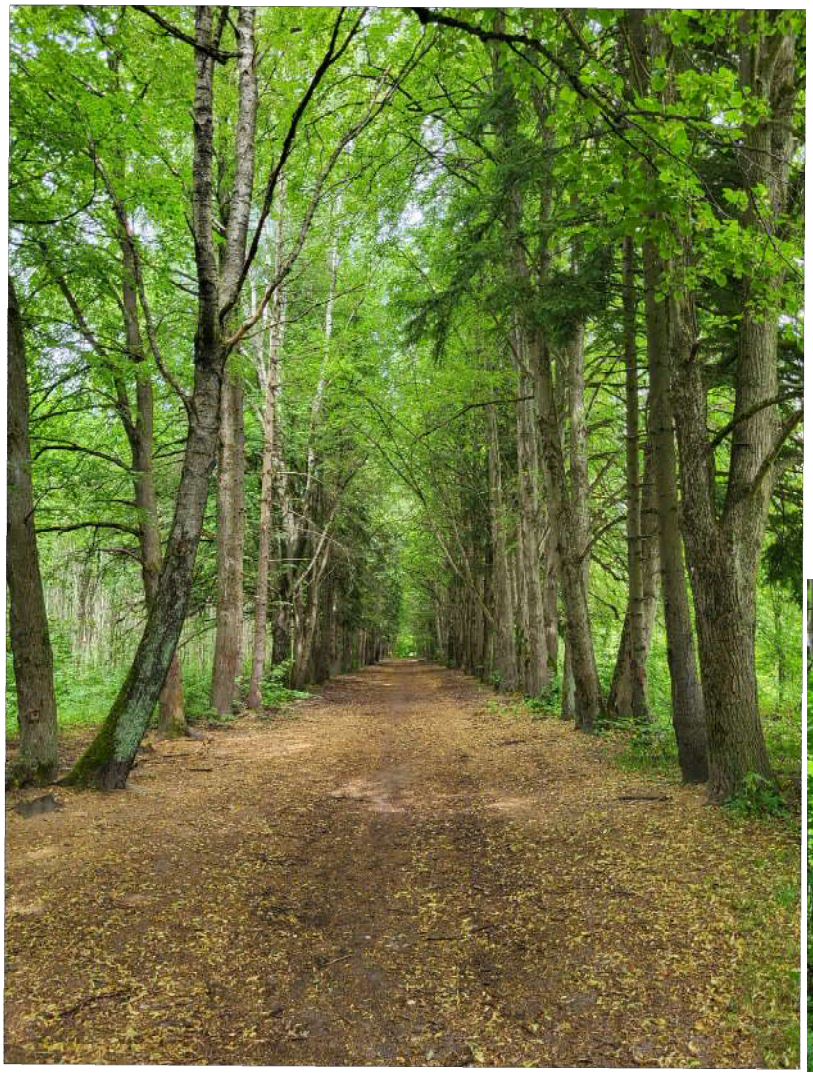

E28
Medžių aleja
Topolių g.
Ąžuolyno g.
Sapnų al.

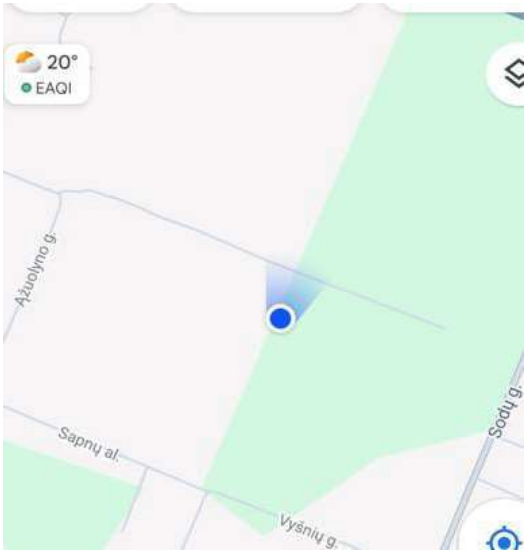

trailer service,...
Sunkvežimių
remonto dirbtuvės
Topolių g.
Medžių aleja

20°
EAQI
Ąžuolyno g.
Sapnų al.
Vyšnių g.
Sodų g.

Istorija

Nemėžio pavadinimas žinomas dar nuo Vytauto Didžiojo laikų. Čia 1397 m. jis apgyvendino totorius, kurių palikuonys gyvena ir dabar. 1684 m. Nemėžio totoriai tarnavo Lietuvos kariuomenės pulkuose, kovojusiuose prieš turkus. XIV a. Nemėžyje jau buvo kunigaikščių rūmai – Vytauto Didžiojo ir jo žmonos Julijanos vasaros rezidencija. Čia Julijona ir mirė. XIV a. Nemėžis minimas kaip apskritis.

1794 m. Nemėžyje susibūrė sukilėlių pulkas, kuriam vadovavo pulkininkas inž. Jokūbas Jasinskis. Balandžio 23-ąją, susivienijęs su kitais pulkais, Jasinskis puolė caro kariuomenę ir Vilnių. Sukilėlių tradicijos išliko. 1863 m. buvęs prūsų kariuomenės pulkininkas Lepelskis Nemėžyje surinko sukilėlių būrį, kuris vėliau kovėsi su caro kariuomene Rūdiškių miškuose. 1863 metų sukilime dalyvavo ir Nemėžio totoriai, kuriems vadovavo Samuelis Ulanas.

Nemėžis buvo mėgstama Vilniaus universiteto studentų, kurie buvo nusiteikę prieš caro valdžią, t.y. filomatų, susitikimų vieta. Tarp jų buvo A. Mickevičius, T. Zanas, O. Petraškevičius, J. Čečiotas ir kiti. 1823-1832 m. Nemėžyje gyveno ir dirbo Vilniaus universiteto Astronomijos observatorijos direktorius prof. Piotras Slavinskis. Pas jį dažnai svečiuodavosi astronomas ir matematikas J. Sniadeckis, botanikas St. Judzilas ir garsus architektas K. Podčašinskis ir kiti.

Dabartis/ateitis

Teritoriją sudaro apie 25 ha buvusių sodų plotas. Šiandien teritorija yra gausiai apaugusi želdynais, tačiau be tikslios paskirties. Vertinant teritorijos pasiekiamumą tiek iš rajono, tiek iš miesto pusės, tinkamai ją įveiklinus, galima būtų patenkinti ne tik vietinės bendruomenės poreikius, bet ir sukurti objektą, kuris pritrauktų aplinkinių kaimų/rajonų gyventojus.

Botanikos sodas arba teminis parkas. Kadangi augant urbanizacijai mažėja visuomeninių parkų, siūloma yra įkurti botanikos sodą arba teminį parką, kuriame, išanalizavus poreikį, atsirastų vietos ir visuomeniniams pastatams. Teritorijoje galėtų atsirasti tokie pastatai: kultūros centras, parodų rūmai, mokslo centras, lauko amfiteatras etc.

Kadangi Nemėžis turi savo unikalią istoriją, siūloma yra teritorijos vystymo koncepcijos ieškoti būtent joje. Taip pat svarbu yra išsaugoti teritorijos autentiškumą, ypač čia esančias medžių alėjas, jas įjungiant į bendruomenės gyvenimą.

Nemėžio istorija – teritorijos koncepcija:

TOTORIAI + FILOMATAI (mokslo mylėtojai) + MEDŽIAI =

NEMĖŽIO SAPNAI

SAPNŲ PARKAS

FILOMATŲ (MOKSLO MYLĖTOJŲ) arba LITERATŲ PARKAS

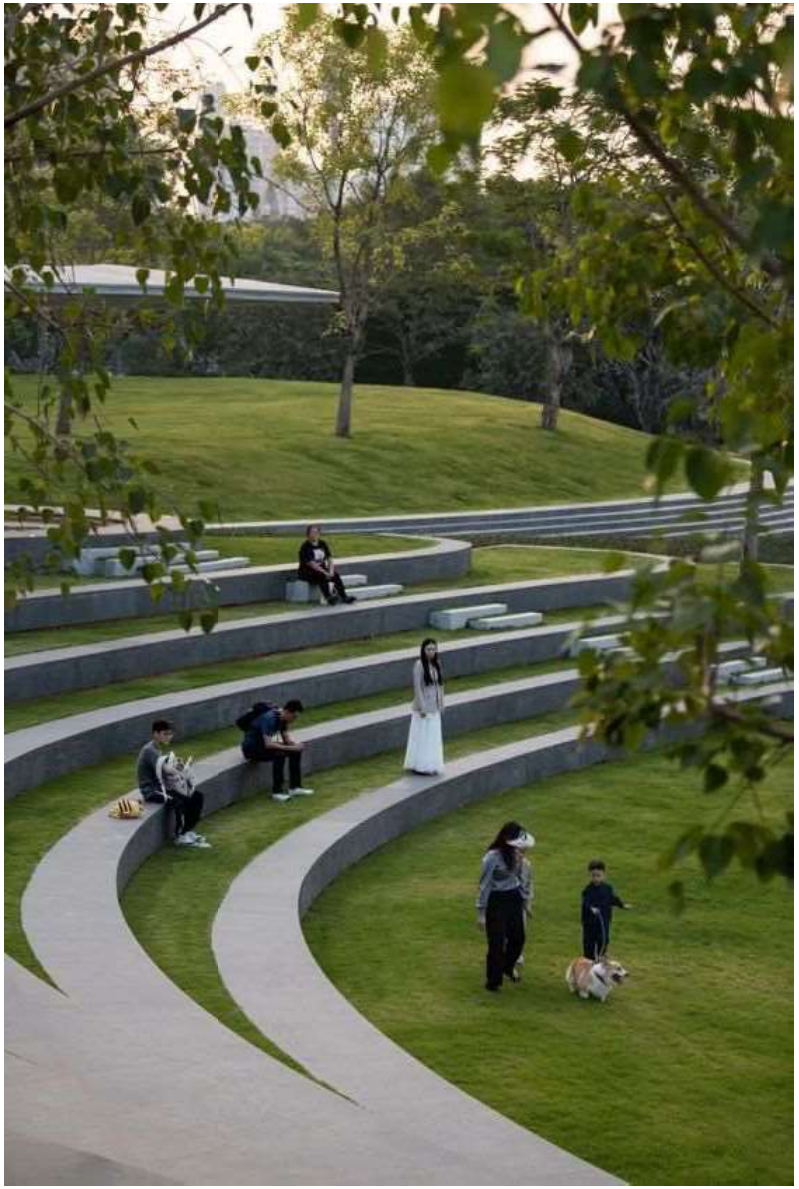

BOTANIKOS SODAS – IŠSAUGOKIME MEDĮ

Bibilioteca degli Alberi Park, Milanas, Italija.

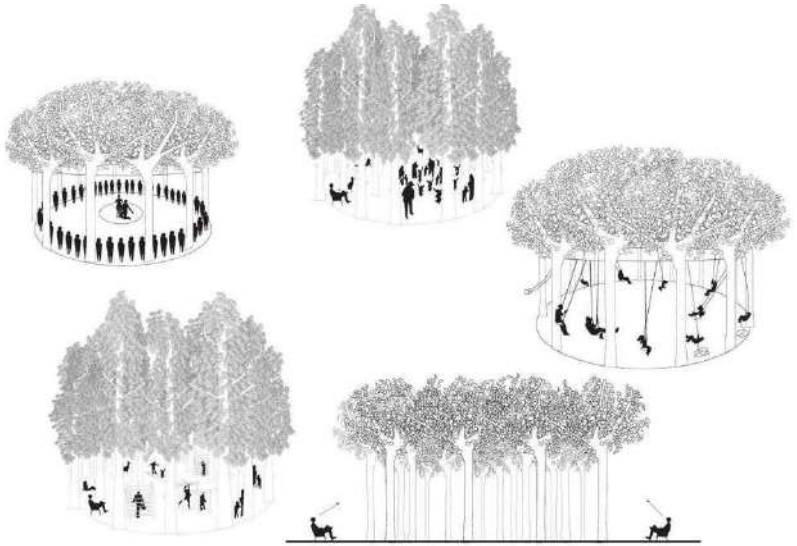
Sodo parkas ir šiuolaikinio kraštovaizdžio dizaino botanikos sodas

„Biblioteca degli Alberi“ (Medžių biblioteka) tai viešojo parko forma – miesto jungtis, kultūros miestelis, sporto aikštynas ir botanikos sodas. Tarsi prasiskverbiantis sluoksnis virš svarbių požeminės infrastruktūros mazgų – viskas viename. Parke eksponuojama 23 skirtingų medžių rūšių kolekcija, sugrupuota į žiedinius darinius –žiedinius miškus – ir išsidėsčiusi po parką.

Medžių apskritimai subręs ir išaugins lapijos stogus, kurie suformuos "augalinius paviljonus" su įvairia įranga sportui, žaidimams ir poilsiui; erdvines struktūras, suteikiančias tamsintas ir apsaugotas erdves įvairioms naudojimo formoms. Per parką nubrėžti tiesūs takai, siekiant sujungti erdves ir aplinkines teritorijas, sukuriant policentrinį tinklelį primenantį tinklą. Šis „takų tinklas“ sukuria netaisyklingų laukų kratinį. Įvairių laukų sodinimas yra kruopščiai atrinktas, kad kartu su biologiniu tvenkiniu ir medžiais sukurtų dinamišką ir biologinę įvairovę visais metų laikais.

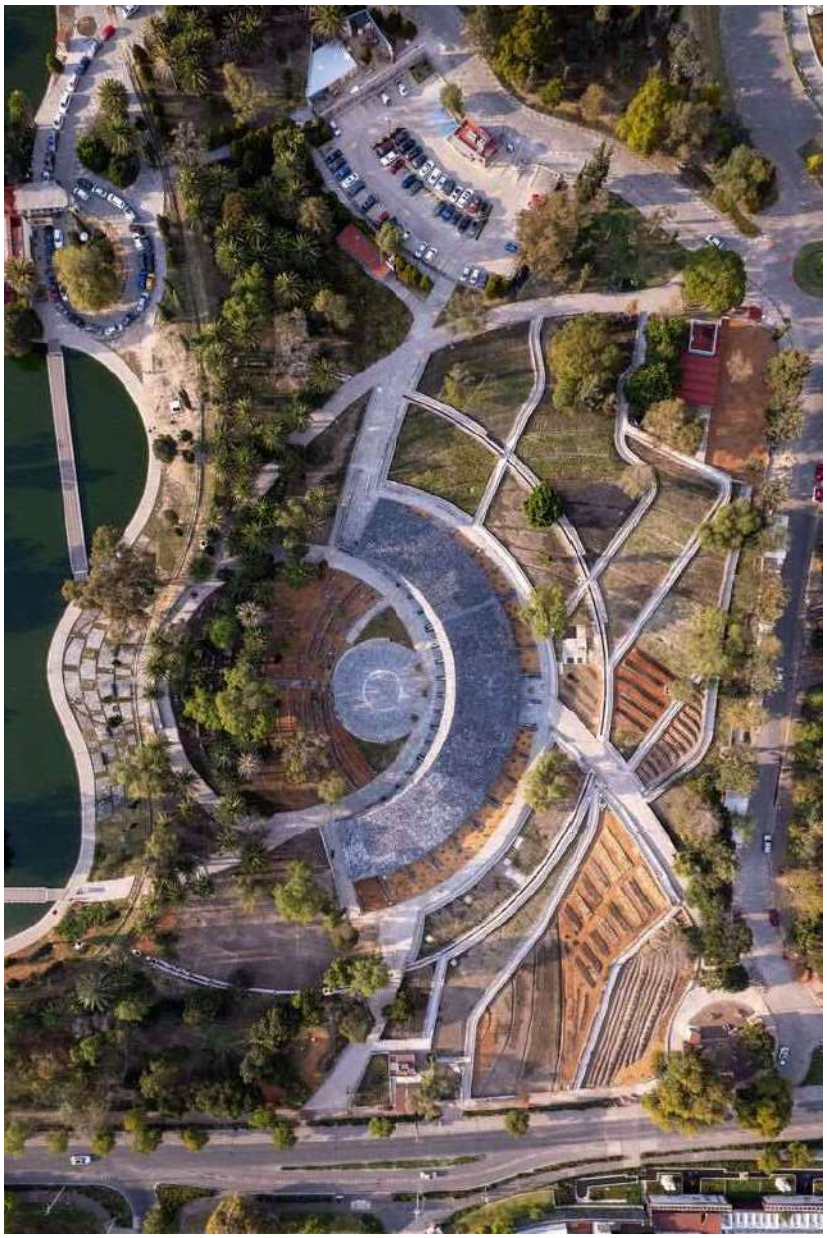

Aplinkos kultūros centras, Chapultepec, Meksikas

Aplinkos kultūros centro paviljonas, apsuptas natūralistinio dizaino ir etnobotaninės išvaizdos sodų. Šie sodai nurodo įvairias Meksikos baseino slėnio ekosistemas ir gamtos kraštovaizdžius (vidutinio klimato miškus, pievas, pelkes ir augmeniją) ir yra kruopščiai integruoti su esama miesto augmenija.

Siekiant užtikrinti šių sodų prieinamumą ir malonumą, buvo įrengti biokultūriniai takai, kurie žymiai pagerino pėsčiųjų susisiekimą šioje miško dalyje. Pasivaikščiojimai siūlo pasinerti į gamtą ir edukaciją bei iš naujo atrasti gamtos elementų svarbą miesto miške ir mūsų santykį su jais, taip pranokstant jų tik jungiamąjį ir estetinį funkcionalumą.

Marijampolės poezijos parkas (teritorija apie 4 ha)

Šis parkas – labai svarbi viešoji erdvė miestelėnų poilsiui, kameriniams renginiams ir miesto įvaizdžio formavimui. Miesto, neatsiribojusio nuo vandens, o atsigręžusio į jį: architektų sumanymu, buvo nukasti anksčiau buvę hidrotechniniai pylimai, krantinės apželdintos arba buvo iš akmenų suformuoti laiptai, nuolydžiai, ant kurių laiką leisti pamėgo miestelėnai. Menininkų dėka dabar ne tik patogiai pasiekiama upė, bet ir atgaivintos Javonio upelio, lygtol buvusio primiršto ir apleisto, pakrantės. Autoriai subtiliai sujungė visus aktyvius parko elementus, išmoningai sudėliojo akcentus ir plačiai pažėrė pasisėdėjimo taškus, todėl vienu metu parke gali – vieni kitiems netrukdydami – ilsėtis gausus skaičius lankytojų. Kadaise „mirusi“ teritorija suskambo naujais akordais.

Viena iš išskirtinių Poezijos parko savybių yra jo dedikacija poezijai. Čia yra įrengti specialūs stendai su įvairių lietuvių poetų eilėraščiais, kurie suteikia lankytojams galimybę pasinerti į literatūros pasaulį. Tai puikus būdas praturtinti savo pasivaikščiojimus parko teritorijoje.

